

Razstava ZVENEČE SKULPTURE 22.9.-6.10. 2016

Kogojeva dvorana, Društvo slovenskih skladateljev, Trg francoske revolucije 6/l, 1000 Ljubljana

"Zven kamna, ki te prevzame."

Zveneče skulpture so nastale kot del glasbeno-dramskega projekta **ZELENO POLJE, RDEČA PRST – ZAPISI O UMETNOSTI**, skladatelja **Pavla Mihelčiča**.

Izvedena je bila na Festivalu Ljubljana 5. septembra 2016 v Viteški dvorani Križank v Ljubljani.

Izvajalci so bili:

Pavel Mihelčič, klavir

Igor Mitrović, violončelo

Matevž Bajde, tolkala - STOp

Franci Krevh, tolkala - STOp

Ivo Ban, dramski igralec

POGOVORI S KAMNOM

Kiparski svet Alenke Vidrgar ni svet mirujočih in neslišnih stvari, predmetov in snovi. Ujet v negibne gmote in pod njihove povrhnjice bi namreč že zdavnaj počil. Je predvsem svet iskanja svobode in življenja, še zlasti tam, kjer se na prvi pogled zdi, da ga ni. Najnovejša dela, ki jih je avtorica poimenovala Zveneče skulpture, so tako posvečene kamnu; materiji, ob kateri smo vedno znova presenečeni, da jo lahko slišimo in začutimo njen utrip.

Vse od prazgodovine so človeške roke stoletja iskale načine, kako iz »mrtvega« monolitnega kosa gmote ustvariti nekaj »živega«, bodisi funkcionalnega bodisi izpovednega; podobe, kipe, ki bi bili projekcija realnosti. Vse dokler ni nekaterim kiparjem v 20. stoletju uspelo prebiti meje negibnega in razširiti polja skulpture v območje novih idej, podob, konceptov, medijev. Danes obstaja mnogo ustvarjalcev, ki prek teh meja niso posegli in so ostali zavezani tradiciji, mnogim pa so bile izziv in so se znašli na presečišču različnih praks, ki jih ponuja nov čas. Alenka Vidrgar je zavzela svojstven položaj – njeno kiparstvo stoji v razkoraku med enim in drugim polom. Po eni strani se njeno delo spogleduje s preteklostjo, starodavnimi principi, arhetipi, vzorci, po drugi strani pa je vpeto v neposredno sedanjost, realnost v trenutek tukaj in zdaj. Uporablja najbolj prvinske in tradicionalne metode in material, se z njim pogovarja prek dotika in hkrati uresničuje sodoben kiparski koncept, kjer skulptura prehaja iz objekta v prostorsko postavitvev, postaja ideja, proces.

Avtorica se že desetletja posveča pojmom, kot so materija, bivanje, narava, človek. In kamen je bil skorajda naravna izbira medija za uresničevanje teh idej v njenih novih Zvenečih skulpturah. Te v sebi enakovredno združujejo tako vizualne kot tudi taktilne, gibljive in zvočne komponente. Med seboj se prepletajo in vplivajo druga na drugo v tolikšni meri, da se njihove posamezne primarne govorice stapljajo v en sam univerzalni jezik. Ta nam tako na dobesedni kot na simbolni ravni pripoveduje zgodbe, ki jih nosi v sebi kamen. V njegovi čudežni notranji sredici je namreč shranjeno tisočletja staro speče življenje, je kot okamenel fosil nekega minulega časa. Dostopno je le najbolj potrpežljivim umetnikom, ki so sposobni toliko časa obdelovati kamen, z njim govoriti, da njegovo zgodbo lahko končno osvobodijo materialnosti. Vidrgarjevi je uspelo sprostiti v zrak, v današnji prostor in čas prav to njegovo davno preteklost. Osvoboditi njegov spomin in glas. Da vse to lahko deli z nami, pa je potreben tudi naš dotik njenih skulptur. Šele ta namreč sproži komaj zaznavno, a intenzivno vibriranje materiala in izjemne zvoke. Njihova posledična glasbena funkcionalnost dodatno širi avtoričin kiparski svet in nas popelje celo v zgodovino glasbe in številnih različic litofonov, kamnitih glasbil, ki so navduševala ljudi že v 17. stoletju. Vidrgarjevi pri tem seveda uspe preprečiti zdrs v območje izključno funkcionalne vloge glasbila. Svoje Zveneče skulpture ohranja na kompleksni ravni interaktivne in večplastne umetniške izjave.

Njena dela torej ustvarjajo specifično zvenečo in gibajočo se mentalno pokrajino, ki reflektira preteklost in sedanjost ter številne notranje in zunanje impulze; tako tiste, ki izhajajo iz kiparskega miselnega sveta, kot tiste, povezane s samo kamnito materijo, in ne nazadnje tudi tiste, ki jih ustvarja okolje okrog te pokrajine in iz nas, ki se jih dotikamo. Zbujajo številne asociacije, predvsem pa širijo naše razumevanje okolja, ki nas obdaja.

Barbara Sterle Vurnik

1

mag. **Alenka Vidrgar** akad. kip.

1 Harfa »Val«

2 Harfa »S«

3 Harfa »Stolp«

4 Harfa »List«

5 Viseči zveneči kamen »valovanje«

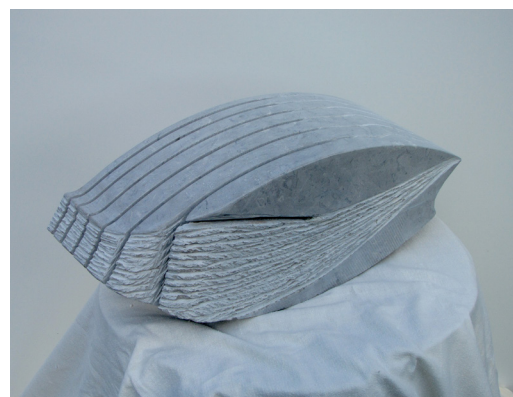
Vsa dela so iz kamna
Lipica Unito, 2016

2

3

4

5